

TISKOVÁ ZPRÁVA

RESTAUROVÁNÍ BETLÉMA MICHALA BĚLOHLÁVKA

Restaurátoři z firmy Ateliéry Bárta dokončili práce na restaurování betléma Michala Bělohlávka ze sbírky Muzea Českého ráje v Turnově. Jedná se o dílčí část ze souboru sbírek, které muzeum restauruje v rámci projektu „Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany“, Identifikační číslo projektu: CZ.06.3.33/0.0/0.0/17099/0007487, spolufinancovaného z Integrovaného regionálního operačního programu MUZEA II, výzva č. 76.

„Naše muzea využívají každou dotační příležitost, která je určená pro tento typ institucí. A právě dotace na restaurování pomáhají dát do pořádku cenné sbírkové fondy. Sbírkotvorná činnost patří k těm nejzákladnějším, které muzea musí vykonávat. Zároveň se, v případě restaurování sbírkových předmětů, jedná i s ohledem na jejich množství, o jednu z velmi nákladných položek. Proto takové dotační možnosti velmi vítáme. A samozřejmě z návštěvnického hlediska bývá zajímavé srovnání předmětu před restaurátorským zásahem, a po něm“, říká Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje

V rámci tohoto projektu bylo restaurováno několik souborů a unikátních děl ze čtyř sbírkových fondů muzea. Práce na nich byly dokončeny v průběhu první poloviny tohoto roku v souladu se stanoveným harmonogramem prací. Posledním restaurovaným dílem z podsbírký etnologie je betlém turnovského malíře Michala Bělohlávka inv.č. E 1991/1–130. Jedná se o kaširovaný papírový a dřevěný malovaný betlém složený ze 130 kompozic a figur. Na dřevěné a papírové podložce je vystavěna velice kvalitní temperová malba. Dílo bylo vytvořeno Michalem Bělohlávkem (1841–1915) ve třetí třetině 19. století. Betlém svou rozměrností a kvalitou malby patří mezi velice vzácné soubory betlémů. Hodnotná temperová malba figur je vystavěna u větších postav přímo na dřevě, u menších je malba vytvořena na papírové, popř. lepenkové podložce. K souboru patří kromě postav i dřevěné a lepenkové skulptury s architekturou (krajina a renesanční města). Figury, zvířata a vegetace jsou podlepeny dřívky a na své rubové straně mívají rozličné výlepy a zpevnění (dokumentováno v restaurátorské zprávě). Rozměry 130 předmětů jsou rozdílné, ale malované postavy mají výšku dle zastoupení v plánech 6–50 cm a prostorová architektura je vysoká cca 40 cm x 35 cm.

Muzeum Českého ráje v Turnově

příspěvková organizace

adresa: Skálova 71
511 01
Turnov

Otevřeno denně kromě
pondělí.
květen–září: 9–17 h
říjen–duben: 9–16 h

telefon: +420 481 322 106
+420 481 321 148

mobil: +420 727 871 742

e-mail: mail@muzeum-turnov.cz

web: www.muzeum-turnov.cz

IČ: 00085804
DIČ: CZ00085804

č. účtu: 1260590339/0800

S. zn.: Pr 783 vedená
u Krajského soudu
v Hradci Králové

Soubor 130 ks předmětů s malbou na papíře a dřevě byl velmi poškozen. Díky nevhodnému uložení v 50. a 60. letech 20. století byl pokryt prachovými depozity, poškozen mechanicky i vlhkostí, zateklinami v malbě a krom jiného vykazoval i ztráty podložky a malby. Adheze barevné vrstvy k papírové i dřevěné podložce byla značně oslabena. V místech mechanických poškození a lomů došlo již ke ztrátám materiálu a malby. Papírová podložka vykazovala známky kyselosti, temperová malba se oddělovala od podložky.

Po fotodokumentaci a restaurátorském průzkumu byly realizačním týmem dodavatele Ateliéry Bárta s.r.o. všechny komponenty betléma nejprve zbaveny nečistot, poté bylo přistoupeno k fixáži uvolněné a zpráškovatělé malby Klucelem G a jeseteřím klihem. Jednotlivé části bylo třeba konsolidovat a papírovou podložku z rubu díla odkyselit (Bookkeeper, MMMK). Po vyrovnání byly papírové předměty lepeny v místech defektů (Tylosa, japonský papír, alkalický papír, jeseteří klih) a drobně retušovány. Dřevěné součásti byly truhlářsky vyspravovány. Drobné chybějící části malby a podložky byly po odsouhlasení zadavatelem doplněny.

Výsledkem dokonalé práce restaurátorů je uvedení jednotlivých komponentů souboru do stavu, kdy bude možné dílo vystavit ve stálé expozici národopisného oddělení Muzea Českého ráje v Turnově. Stane se tak poprvé v historii turnovského muzea v létě letošního roku.

Vladimíra Jakouběová, kurátorka sbírky etnologie

V Turnově 20. 5. 2022

Betlém byl restaurován s podporou projektu „Restaurování historických artefaktů kulturního dědictví Muzea Českého ráje v Turnově, digitalizace a posílení ochrany”, id. č.: CZ.06.3.33/0.0/0.0/17099/0007487, spolufinancovaného z Integrovaného regionálního operačního programu MUZEA II, výzva č. 76. + Lišta IROP.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

**Muzeum
Českého ráje
v Turnově**

příspěvková organizace

adresa: Skálova 71
511 01
Turnov

Otevřeno denně kromě
pondělí.
květen–září: 9–17 h
říjen–duben: 9–16 h

telefon: +420 481 322 106
+420 481 321 148

mobil: +420 727 871 742

e-mail: mail@muzeum-turnov.cz

web: www.muzeum-turnov.cz

IČ: 00085804
DIČ: CZ00085804

č. účtu: 1260590339/0800

S. zn.: Pr 783 vedená
u Krajského soudu
v Hradci Králové